

Maig del 68.

Per recordar i per aprendre

Malgrat que sembli una contradicció els anys seixanta, a França, van ser d'una gran prosperitat econòmica, però ja a finals d'aquesta dècada es comença a notar un descens, ja que el nombre d'aturats augmentava, els preus i la inflació pujaven, i els més perjudicats eren els joves; la immigració europea i nord-africana cada dia creixia més. Hi havia malestar a la indústria, a la mineria i en altres sectors. El 1968 els treballadors cobraven el salari mínim interprofessional garantit, amb el qual se sentien exclosos de la prosperitat que sí tenien els privilegiats. No és estrany, doncs, que el malestar es generalitzés. El maig francès no seria només un moviment estudiantil.

A França, els obrers es varen radicalitzar i es van multiplicar les vagues arreu des del 1961 al 1968. El govern francès, amb De Gaulle al poder, autoritari, es va desgastant, i perd adeptes en les eleccions a la presidència de 1965, i cada vegada rep més crítiques per la forma com va arribar al poder el 1958. El 1961, la policia carrega fort contra uns manifestants algerians, amb més de 200 morts. Arran d'aquests fets neix un corrent d'estudiants que critiquen l'actuació de la policia. El 1962, una manifestació convocada pel partit Comunista i la CGT, també va acabar amb morts. Grups antiimperialistes s'alçaven en contra de la guerra del Vietnam. Afegim-hi la revolució cultural a la Xina, l'èxode rural, el naixement de la societat de consum, els moviments contraculturals... Unes estructures inadequades de la universitat desembocaven a un carreró sense sortida, ja que un cop els estudiants havien acabat la carrera, el que els esperava era l'atur.

Precisament allò que va encendre els ànims dels estudiants va ser el tancament de la Universitat de Nanterre, el 30 de març, i la intervenció de la policia a la Sorbona on se celebrava una assemblea. El 10 de maig, milers d'estudiants aixequen barricades al Barri Llatí, dissoltes per la policia, cosa que va provocar durs enfrontaments,

amb centenars de ferits. El 13 de maig, el moviment va passar a tenir el suport d'una vaga general; a París es van manifestar 200.000 persones, i 9 milions de treballadors de tota França es van afegir a la vaga.

El 25 de maig, Pompidou inicia negociacions amb els sindicats, patrons i govern i accepta un increment del 35% del salari mínim, i el 12% de mitjana per a tots els treballadors, però la gran part dels treballadors rebutgen aquests acords. Els sindicats van transformar el conflicte en un enfrontament polític. L'oposició, encapçalada per François Mitterrand, demana la dimissió del govern. El 29 corre la veu que De Gaulle ha desaparegut –sembla havia anat a Alemanya a entrevistar-se amb el comandant de les forces franceses estacionades en aquest país– però de cop i volta reapareix, i des de la ràdio anuncia que no dimitirà, a l'ensens que convoca eleccions en un termini de 40 dies. El 12 de juny De Gaulle decreta la dissolució i il·legalització dels grups d'extrema esquerra i prohibeix les manifestacions del carrer durant 18 mesos. El 23 i el 30 de juny es van celebrar les eleccions legislatives, que De Gaulle perdria, i abandonaria la presidència d'una República que ell mateix havia creat a la seva mida.

El maig del 68 va deixar profundes ferides en la societat francesa. El principi d'autoritat era qüestionat i ridiculitzat des de la universitat fins als partits polítics, sindicats, empreses, famílies. El govern va emprendre una política de reformes per apaivagar el malestar social existent al país. L'abril del 69 es celebraria un referèndum sobre el projecte de regionalització i la reforma del Senat, que De Gaulle va plantejar com un plebiscit sobre la seva gestió, però el va perdre, i es va retirar de la vida política.

El jovent havia canviat l'estat d'ànim d'un país ensopit fins aquells moments.

Per aprendre.